

“He escrit una ironia amable, i gens sarcàstica, sobre la identitat catalana”

Carles Casajuana (Sant Cugat del Vallès, 1954), publica a Columna la novel·la *El melic del món*.

Hi manté els personatges de la seva novel·la anterior, *L'últim home que parlava català*.

—L'èxit de vendes de *L'últim home que parlava català* us va animar a seguir en aquesta línia de reflexió irònica sobre el país, a partir dels mateixos protagonistes?

—No. A l'hora d'escriure, el nombre d'exemplars venuts de l'obra anterior no compta. El que m'hi ha animat és potser que els dos personatges de *L'últim home* donen joc, tot i que quan vaig acabar-la no pensava que la podria continuar. A mi em serveixen per a capturar alguns dels problemes de la identitat catalana, igual que allà em servien per a parlar de la llengua. La idea és utilitzar la creació literària com a element de la novel·la, per fer el llibre dins del llibre. I aprofitar també les opinions, els punts de vista d'ells dos, a més de les seves vivències, utilitzant com a mirall el llibre que un d'ells escriu.

—El fet que l'editor proposi un assaig sobre els catalans a una persona que no s'havia preocupat mai per la qüestió és una crítica a la manera de treballar de les editorials?

—No. Ho constato, no és cap crítica. Penso que m'he imaginat una situació versemblant. L'editor pensa en un autor que no ho faria malament. No és la manera millor de fer-ho, però a vegades els llibres d'encàrrec són sensacionals.

—La novel·la recorda que Ferrater Mora, Vicens Vives i Gazieli no han tingut continuadors.

—El que van dir aquests autors s'ha convertit en els tòpics del catalanisme. No vull dir que no fossin seriosos, però avui es fa un llibre més acadèmic, l'assaig està una mica despres- tiat pel món acadèmic.

—La novel·la reflexiona sobre els problemes que plantejaria un assaig sobre la identitat catalana i constata que el que van dir aquells tres autors ha deixat de ser vigent.

—La societat catalana ja no és la mateixa, a causa de la immigració massiva, en general ben integrada. Quan es diu que el seny és una característica del català, de quin català parlem, del burgès, del menestral, de l'especulador? Són

JORDI PLAY

Carles Casajuana publica la novel·la *El melic del món*, a l'editorial Columna.

generalitzacions que avui costen d'admetre. Això em fa pensar en una frase de Churchill. Li van dir què opinava sobre els francesos i va dir que no els coneixia a tots. Ara bé, aquelles generalitzacions van ser molt útils en aquells moments perquè ens feien entendre a nosaltres mateixos.

—La idea de l'editor que encarrega un llibre complicat a un autor per enfonsar-lo, com malpena l'autor, donaria lloc a tota una novel·la.

—A la novel·la no deixa de ser una broma, un comentari espontani que fa a l'amiga de l'editor, però sí, donaria per a fer tota una altra novel·la.

—Una venjança a un autor que li havia fet una mala jugada, per exemple, en un concurs literari.

—I la gràcia seria que l'autor se'n sortís i l'editor hagués d'assumir públicament un èxit que li fa ràbia.

—El fet que l'autor i la xicota de l'editor encetin una relació pot ser vist com una idea que l'editor

imposa a l'autor, per fer més comercial i amè el relat.

—Entenc que es pugui pensar, però no és així. Em surt per una raó. Jo vull retratar el món dels escriptors, i també el dels editors. No és que ho hagi posat, és que la vida té això. Si no, no serien personatges creïbles. A més, els triangles funcionen sempre.

—A la novel·la es reivindica l'assaig, el fundat per Montaigne, i es fa la queixa que en català l'assaig no ven.

—No és una queixa, és un fet.

—Les discussions sobre el títol de l'assaig que encarreguen a l'autor ja indiquen que el llibre és complicat de fer.

—El fet que el títol sigui discutible ens diu molt sobre Catalunya. Si la discussió la fes una editorial francesa o anglesa el títol no tindria les mateixes connotacions. Si dius “La qüestió catalana”, és una manera de posicionar-te; si dius “El melic del món”, és una altra. El títol d'un assaig sobre els catalans està molt carregat de sentit i de significat. I el que he utilitzat per a titular la novel·la és irònic. És una ironia amable, no és cap sarcasme, perquè la meua novel·la és finalment un homenatge a Catalunya.

Lluís Bonada